

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Національного аерокосмічного університету
«Харківський авіаційний інститут»

Олексій ЛИТВИНОВ

_____ 2026 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітнього ступеня магістра
за освітньо-науковою програмою
зі спеціальності

F7 Комп'ютерна інженерія

(код та найменування)

(освітня програма «Системне програмування»)
(найменування)

у 2026 році

Харків
2026

ВСТУП

Вступне випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-науковою програмою зі спеціальності F7 Комп'ютерна інженерія
(код та найменування)

(освітня програма «Системне програмування»)
(найменування)

відбувається відповідно до «Правил прийому на навчання до Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» в 2026 році» у формі індивідуального письмового фахового іспиту, який приймає фахова екзаменаційна комісія з певної спеціальності (освітньої програми), склад якої затверджується наказом ректора Університету.

Порядок оцінювання

До фахового іспиту входять питання за темами:

- Вбудовані системи;
- Комп'ютерні мережі;
- Захист інформації в комп'ютерних системах;
- Бази даних;
- Системне програмування.

Перелік питань за темами наведений у програмі.

Критерії оцінювання знань

1. Результат фахового іспиту визначається за шкалою від 100 до 200 балів.

Фаховий іспит проводиться у формі тестів, що складаються з 20 завдань з переліку питань, що входять до програми фахового іспиту. Серед запропонованих відповідей у тестовому завданні слід обрати одну правильну. Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 6 балів, неправильна – у 0 балів.

3. Результат фахового іспиту розраховується за формулою:

$80 + k_1 + k_2 + \dots + k_n$, де k_i – кількість балів за правильну відповідь на завдання i , де i змінюється від 1 до n , n – кількість завдань.

4. Якщо вступник отримав менше ніж 100 балів, то вважається що він не склав іспит і до участі в конкурсі не допускається.

Індивідуальний письмовий фаховий іспит проводиться очно. В окремих випадках, передбачених «Правилами прийому до Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут» у 2026 році» індивідуальний письмовий фаховий іспит проводиться дистанційно.

1. «Холодний старт» мікропроцесорної системи.
2. Безадресний доступ.
3. Асинхронна системна шина в мікропроцесорній системі.
4. Синхронна системна шина в мікропроцесорній системі.
5. Одночасно активні пристрої в мікропроцесорній системі.
6. Управління системною шиною мікропроцесорної системи в режимі підтвердження переривання.
7. Управління системною шиною мікропроцесорної системи в режимі прямого доступу до пам'яті.
8. Гальванічна розв'язка.
9. Інтерфейс I-Ware.
10. Інтерфейс RS-485.
11. Динамічна пам'ять.
12. Підключення клавіатури до мікроконтролера у вигляді матриці клавіш.
13. Контролер переривань сучасного ПК (Архітектури IBM).
14. Контролер прямого доступу до пам'яті сучасного ПК (Архітектури IBM).
15. Найбільш швидкодіючі аналого-цифрові перетворювачі.
16. Найбільш точні аналого-цифрові перетворювачі.
17. Пліс типу FPGA.
18. Регістр PSW процесора.
19. Сторожовий таймер в мікроконтролерах.
20. Схема динамічної індикації.

Література

1. Мікропроцесори та мікроконтролери: Курс лекцій: навч. посіб. для студ. спеціальності 153 «Мікро- та наносистемна техніка», освітньої програми «Мікро- та наноелектроніка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Д. Д. Татарчук, Ю. В. Діденко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 238 с.
2. Мікроконтролери: Архітектура, програмування та застосування в електромеханіці : навч. посіб. / Ю. С. Гришук. – Харків : НТУ «ХПІ», 2019. – 384 с.
3. Проектування мікропроцесорних систем керування: навчальний посібник/ І. Р. Козбур, П. О. Марущак, В. Р. Медвідь, В. Б. Савків, В. П. Письціо. – Тернопіль видавництво ТНТУ імені Івана Пулюя, 2022. – 324 с.
4. Програмування мікроконтролерів STM32 в середовищі STM32CubeIDE в прикладах і задачах. О. В. Зубков, І. В. Свид, О. В. Воргуль, В. В. Семенець. – Дніпро ЛІРА ЛТД, 2022. – 143 с.

2 Питання за темою

«Комп'ютерні мережі»

(найменування)

1. Кадри «ARP-запит» і «ARP-відповідь».
2. Смуга пропускання і пропускна здатність.
3. Розбиття мережі класу С використовуючи технологію CIDR.
4. Рівні моделі OSI.
5. Логічні топології. Метод доступу «за опитуванням арбітра».
6. Логічні топології. Метод доступу CSMA / CD.
7. Фізична топологія технології Fast Ethernet.
8. Комутатори (switch) для передачі кадрів даних.
9. Смуга пропускання кабелю «вита пара» категорії 4.
10. Логічна топологія «Зірка».
11. Рівні моделі OSI.
12. Вікно передачі протоколу TCP.
13. Пакети «DNS-запит» і «DNS-відповідь».
14. Повторна передача в протоколі TCP. Відправлений пакет.
15. Повторна передача в протоколі TCP. Вікно передачі.
16. Протокол RIP.
17. Протокол UDP.
18. Сеансовий рівень моделі OSI.
19. Спектр.
20. Фізична топологія «Шина».

Література

1. Марченко, О. І. Структури даних та алгоритми. Підручник у 2-х частинах. Частина 1 [Електронний ресурс] : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Комп'ютерна інженерія» / О. І. Марченко, О. О. Марченко ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 9,88 Мбайт). – Київ : Просвіта, 2024. – 268 с.
2. Andrew S. Tanenbaum, David J. Wetherall. Computer Networks (5th Edition). Prentice Hall, 2010. – 960 p.
3. Pant M., Kumar T., Basterrech S., Banerjee C. (Eds.) Computational Network Application Tools for Performance Management. Springer, 2020. – 269 p.
4. Vij E.V. Computer Networks. New Delhi: University Science Press, 2018. – 363 p.

3 Питання за темою «Захист інформації в комп'ютерних системах»

(найменування)

1. Алгоритм шифрування RSA.
2. Алгоритм шифрування.
3. Обмін конфіденційними повідомленнями за допомогою симетричної криптосистеми.

4. Комбінована криптосистема.
5. Алгоритм цифрового підпису DSA.
6. Забезпечення практичної неможливості підбору пароля зловмисником.
7. Цифровий підпис повідомлення.
8. Розшифрування повідомлення за допомогою асиметричного криптоалгоритма.
9. Формування коду автентифікації повідомлення.
10. Довжина ключа (в бітах) та кількість раундів криптоалгоритма DES.
11. Довжина ключа (в бітах) та кількість раундів криптоалгоритма ГОСТ 21847-89.
12. Протокол відкритого ключового обміну Діффі-Хеллмана.
13. Шифруюча послідовність, яка генерується синхронним потоковим криптоалгоритмом.
14. Методи криптографії.
15. Основна частина цифрового сертифіката.
16. Протокол Фейге-Фіата-Шаміра.
17. Стійкість криптографічних хеш-функцій до криптоаналізу на основі парадокса дня народження.
18. Схема шифрування Віженера.
19. Умови створення абсолютно-стійкої криптосистеми.
20. Криптоперетворення на i -тому раунді криптоалгоритма, що реалізований за схемою Фейстеля.

Література

1. Остапов С.Е., Євсєєв С.П., Король О.Г. Технології захисту інформації. Навч. посібник. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2013. – 476 с.
2. Bruce Schneier. Applied Cryptography: Protocols, Algorithms and Source Code in C. Wiley, 2015. – 784 p.
3. Кузнецов О. О., Євсєєв С. П., Король О. Г. Стеганографія. Навчальний посібник. Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 232 с.
4. Козіна Г.Л. Криптографія від історії до сучасних стандартів: навч.посібник / Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2020. – 192 с.

4 Питання за темою «Бази даних» (найменування)

1. Види СУБД за характером використання.
2. Агрегатна функція в БД.
3. Математична функція в БД.
4. Функція дати й часу в БД.
5. Ієрархічна модель представлення даних.
6. Стратегії СУБД.
7. Персональні СУБД.

8. Нормальні форми, в яких можуть знаходитися відносини всередині БД.
9. Кількість етапів створення БД.
10. Команда для видачі привілеїв.
11. Один з механізмів маніпулювання реляційними БД.
12. Нормальна форма Бойса-Кодда.
13. Бінарні операції.
14. Унарні операції.
15. Принципи реляційної моделі представлення даних.
16. Мережева модель представлення даних.
17. Рядки і стовпці в таблицях БД.
18. Заголовки в таблицях БД.
19. Види СУБД.
20. Функції для перетворення типів даних.

Література

1. Бази даних та засоби управління: підручник. [Електронний ресурс] / В. І. Павловський, А. В. Петрашенко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 3,2 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 326 с.
2. Harrison Guy. Next Generation Databases. Apress, 2015. – 235 p.
3. Гайдаржи В.І., Ізварін І.В. Бази даних в інформаційних системах. – К.; Університет «Україна», 2018. – 418 с.
4. Боярчук, А.В. Організація баз даних [Текст]: консп. лекцій / А.В. Боярчук, А.В. Шостак. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського “Харк. авіац. ін-т”, 2020. – 160 с.
5. Доценко С. І. Організація та системи керування базами даних: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2023. – 117 с., рис. 92, табл. 3. URL:<http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/13596/1/Навчальний%20посібник.pdf>

5 Питання за темою «Системне програмування»

(найменування)

1. Ansi рядок.
2. Віконна процедура в Win32 API.
3. Зчитування з файлу за допомогою API функції ReadFile.
4. Функція для отримання опису помилки, що сталася під час виконання Win32 API функції.
5. Жорсткі посилання в NTFS.
6. Заголовний файл в проєкт Win32, щоб стали доступні основні API функції.
7. Взаємодії між процесами.
8. Об'єкти синхронізації в ОС Windows.
9. Асинхронная робота з файлами.

10. Способи виділення пам'яті в Win32.
11. TLS пам'ять.
12. Об'єкт Event.
13. Об'єкту Semaphore.
14. Робота з файлами. Функція SetFilePointer.
15. Функція отримання переліку значень у ключа реєстру.
16. Закриття файлу після роботи з ним.
17. Уровнева градація пріоритетів у процесів в Win32.
18. Тип BOOL.
19. Тип WORD.
20. Параметри в функції потоку.

Література

1. Порєв В.М. Системне програмування.[Електронний ресурс]: навч. посіб. для студ. / КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 146 с.
2. Зілінський Ю. В., Перекрест А. Л., Юдіна А. Л. Системне програмування. Програмування на ассемблері: навч. Посібник. Кременчук: Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського, 2023. – 258 с.
3. Галісеєв Г.В. Системне програмування. – Київ: Ун-т "Україна" 2019. – 113 с.
4. Мосіюк О. О., Федорчук А. Л. Операційні системи та системне програмування: навч.-мет. посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. Івана Франка, 2022. – 76 с.

Гарант освітньої програми «Системне програмування»

(підпис) Ольга МОРОЗОВА
(ініціали та прізвище)

Програму розглянуто й узгоджено на випусковій кафедрі кібербезпеки та інтелектуальних інформаційних технологій.

Протокол № 7 від «16» лютого 2026 р.

Завідувач кафедри 503
(підпис) Вячеслав ХАРЧЕНКО
(ініціали та прізвище)

Програму вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-науковою програмою зі спеціальності F7 «Комп'ютерна інженерія» (освітня програма «Системне програмування») узгоджено

галузевою науково-методичною комісією НМК 2 Національного аерокосмічного університету «Харківський авіаційний інститут».

Протокол № 8 від «13» 03 2026 р.

Голова НМК 2
к.т.н., доцент

Дмитро КРИЦЬКИЙ